

ROZMOWA Z OPIEKUNAMI/OPIEKUNEM w celu sprawdzenia sytuacji dziecka w rodzinie

Gdy dziecko prezentuje objawy krzywdzenia, ale nie ujawnia przemocy zapraszamy jego opiekunów na spotkanie. Jeśli poprosi o to, by któregoś nie zapraszać – uwzględnij to. Spotkaj się z tym drugim rodzicem – być może podczas tej rozmowy dowiesz się więcej. Przed spotkaniem nie wiadomo przecież, czy do przemocy w ogóle dochodzi, czy występuje inna przyczyna obserwowanych w placówce objawów.

Rozmowa sprawdzająca z opiekunem wskazanym przez dziecko:

Przekaż opiekunowi, że celem spotkania jest sprawdzenie sytuacji dziecka. W związku z tym, opisz co ciebie (placówkę) niepokoi (patrz: portrety – załącznik nr 2).

1. Zapytaj, czy podziela on niepokój placówki, jak odnosi się do tego.
2. Zbierz informacje dotyczące bezpieczeństwa dziecka w rodzinie omawiając następujące kwestie:
 - jak wygląda sytuacja rodzinna i opiekuńcza dziecka – kto się nim opiekuje na co dzień?
 - jak układają się relacje rodzinne pomiędzy poszczególnymi osobami, w tym także między rodzeństwem, czy występują jakieś problemy w tym zakresie?
 - jakie metody wychowawcze stosuje się w domu – osobno każdy z opiekunów, czy są w nich elementy zachowań przemocowych?
 - sprawdź, czy były lub są czynniki ryzyka związane z rodziną dziecka: uzależnienia wśród bliskich dziecku osób (alkohol, narkotyki, leki i inne substancje zmieniające świadomość), częste przeprowadzki, śmierć bliskiej osoby, okresy bez pracy opiekuna, częste wyjazdy, nieobecności, hospitalizacje, choroby, itd.
 - występująca teraz lub w przeszłości przemoc, w tym także przemoc psychiczna i zaniedbanie (wobec kogo spośród członków rodziny dziecka? jakie zostały podjęte działania? czy została zatrzymana?)
 - inne informacje, jeśli ich potrzebujesz.

Jeśli rodzic nie ujawni, że aktualnie występuje przemoc domowa oznacza to, że należy monitorować sytuację dziecka, ponieważ występują niepokojące objawy. Ich przyczyną może być przemoc domowa, ale ani dziecko, ani rodzic nie ujawnili jej. Mogą być także wywołane innymi przyczynami, np. kryzysem w rodzinie, trudnościami dziecka.

Monitoruj sytuację dziecka (załącznik nr 11).

Jeśli rodzic ujawni, że aktualnie występuje przemoc domowa omów następujące kwestie:

1. Wyjaśnij, że placówka oświatowa jest zobowiązana do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”, której celem jest ochrona dziecka i zaproponowanie działań naprawczych opiekunom dziecka.
2. Jeśli opiekun ujawni, że również doznaje przemocy wyjaśnij mu, że włączysz te informacje do procedury „NK”.
3. Po uruchomieniu procedury omów z opiekunem kwestie bezpieczeństwa dziecka po ujawnieniu przemocy.

ZWRÓĆ OPIEKUNOWI UWAGĘ, ŻE:

1

Dziecko nie powinno zostawać pod jedyną opieką osoby wskazanej jako stosującej przemoc, szczególnie po ujawnieniu przemocy.

2

Opiekun powinien zaplanować pomoc psychologiczną dla dziecka.

Dokonaj analizy tej rozmowy pod kątem tego, czy wspiera on dziecko w kwestii zatrzymania przemocy/ochrony przed przemocą.

OPIEKUN JEST WSPIERAJĄCY, GDY:

- chce wyjaśnić źródło niepokojących objawów u dziecka,
- po ujawnieniu przemocy chce zaplanować zmianę sytuacji dziecka,
- widzi swoją rolę w zatrzymaniu przemocy, oczekuje wskazówek do działania,
- chce współpracować z tobą na rzecz zatrzymania przemocy i zapewnienia bezpieczeństwa dziecku.

OPIEKUN NIE JEST WSPIERAJĄCY, GDY:

- ignoruje występowanie przemocy wobec dziecka, bagatelizuje, zaprzecza,
- obarcza odpowiedzialnością dziecko, a usprawiedliwia sprawcę,
- mimo twoich wysiłków i udzielania mu wsparcia - nie dba o bezpieczeństwo dziecka,
- po spotkaniu i rozmowie o zagrożeniu bezpieczeństwa dziecka unika kontaktu z placówką.

PODSUMOWANIE ANALIZY - OCENA SYTUACJI:

Gdy opiekun niekrzywdzący nieprawidłowo postrzega zgłaszany problem (np. bagatelizuje), przypisuje dziecku odpowiedzialność za przemoc i nie chce współpracować

DZIECKO W NIEBEZPIECZEŃSTWIE - URUCHOM DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Gdy opiekun niekrzywdzący przyjmuje przekazane informację, nie bagatelizuje ich, prawidłowo postrzega kwestię odpowiedzialności za przemoc, ale nie chce współpracować z placówką
NIE MASZ JAK MONITOROWAĆ SYTUACJI, WYPEŁNIAĆ SWOICH ZOBOWIĄZAŃ.
Może ochroni dziecko, ale ty nie będziesz miał jak tego zweryfikować.

NAWIĄŻ KONTAKT Z SYSTEMEM POMOCY

Gdy opiekun niekrzywdzący nieprawidłowo postrzega zgłaszany problem (np. bagatelizuje), przypisuje dziecku odpowiedzialność za przemoc, ale chce współpracować – **JEST SZANSA NA ZMIANĘ**, ale potrzeba dużo edukacji

PRACUJ Z RODZICEM I MONITORUJ SYTUACJĘ

Sprawdź, czy ten opiekun także stosuje przemoc wobec dziecka (opiekun może stosować przemoc nie będąc świadomy, że jego zachowania są krzywdzące).

Gdy opiekun niekrzywdzący przyjmuje przekazane informację, nie bagatelizuje ich, prawidłowo postrzega kwestię odpowiedzialności za przemoc i chce współpracować z placówką – jest to

NAJWIĘKSZA SZANSA NA OCHRONĘ DZIECKA.

Rozmowa sprawdzająca z dwojgiem opiekunów dziecka:

Jeśli zapraszasz na spotkanie dwoje opiekunów dziecka istnieje prawdopodobieństwo, że jeden z nich może stosować przemoc wobec dziecka. W związku z tym przygotuj się do rozmowy przeglądając wcześniej listę częstych zachowań osób, które stosują przemoc. Może ci to pomóc w prawidłowej ocenie sytuacji i trzymaniu się celu rozmowy. Dobrze jest poprosić współpracownika o wsparcie/towarzyszenie podczas takiej rozmowy.

Typowe zachowania osoby stosującej przemoc:

- minimalizowanie (ilościowo i jakościowo) znaczenia aktów przemocy – np. przecież to nie boli, to tylko kilka razy, nie ma wielkiego znaczenia,
- przerzucanie odpowiedzialności za stosowanie przemocy na dziecko lub inne osoby – np. gdyby mnie nie sprowokowała to bym tego nie zrobił,
- zastraszanie wyciągnięciem konsekwencji, złożeniem skargi, mówienie podniesionym głosem, grożenie,
- umniejszanie kompetencji interweniującego, przepytywanie, powoływanie się na znajomości z ważnymi osobami,
- wzbudzanie współczucia, płacz, prośba o to, by nie uruchamiać procedury reagowania na przemoc wskazując na duże konsekwencje grożące tej osobie.

**Spokojnie prowadź rozmowę zgodnie z poniższą listą pytań.
Postaraj się nie być sam – poproś o wsparcie inną osobę z placówki.**

1. Jeśli dojdzie do ujawnienia przemocy ze strony któregośkolwiek z opiekunów dziecka wyjaśnij na czym polega twoja rola w systemie przeciwdziałania przemocy – m.in. że jako placówka jesteście zobowiązani do reagowania. placówka oświatowa oraz do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”, której celem jest ochrona dziecka i zaproponowanie działań naprawczych opiekunom dziecka. Przypomnij, że wynika to także z polityki ochrony dzieci w placówce, o której informowano rodziców/*rekomendujemy przyjmowanie potwierdzenia zapoznania się rodziców z tym dokumentem.
2. Zbadaj możliwość zmiany zachowania opiekuna krzywdzącego wobec dziecka: obserwuj jak przyjął przekazane informacje o ujawnionej przemocy, czy wykazuje chęć rozmowy na temat stosowania przemocy, chęć do zmiany, ujawnia problem, który powoduje, że stosuje przemoc, pyta o możliwości wsparcia.
3. Zapytaj, czy opiekun korzystał lub chce skorzystać ze specjalistycznej pomocy.
4. Zaproponuj korzystanie z programu dla osób stosujących przemoc prowadzonym lokalnie/*warto znać propozycję lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym zakresie.
5. Oceń bezpieczeństwo dziecka: obserwuj agresywność, impulsywność i możliwość korekcji zachowania opiekuna wobec dziecka, uważnie słuchaj, czy opiekun jest w stanie przyjąć informację, że jego zachowania są krzywdzące dla dziecka.

Zdenerwowanie to częsta reakcja rodzica, taka rozmowa jest dla niego trudna.

Agresja podczas spotkania oznacza brak umiejętności kontroli nad swoim zachowaniem.